

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.

Titel: Udrag fra Drøm og Virkelighed

Citation: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: "Drøm og Virkelighed", i Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: *Drøm og Virkelighed*, udg. af Anni Broue ; Anne-Marie Mai , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1986, s. 22. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-gyllem14val-shoot-idm139726069623824.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Drøm og Virkelighed

Med en ubeskrivelig Blanding af Trods, af Fortvivlelse og af Glæde over den Frihed, som vinkede mig, begyndte jeg strax at pakke mine Sager sammen. I dette Øieblik blev jeg overrasket af Vilhelm S. Hans Velvillie imod mig under de sidste Tiders Trængsler havde givet ham en høiere Plads i mit Venskab, og jeg betroede ham strax, hvordan Sagerne stode. Han yttrede sin Forfærdelse over den Yderlighed, hvortil alt dette var kommet. Han kjendte lidt til Frue W. og Laura. »Du er gal!« sagde han; »den lille Pige vil om fire Aar være nydelig, det er jeg vis paa, og til den Tid er Din Lises Skjønhed udentvivl i stærkt Aftagende. Jeg forstaaer mig paa Fruentimmer-Skjønhed; det gjør Du ikke. Vær fornuftig! Skyd ikke selv Din Lykke fra Dig! Jeg kom netop i Dag for at bringe Dig en god Tidende. Min Barndoms skikkelige Legekammerat, nuværende hæderværdige Skomagersvend Hans Christen, som Du maaskee erindrer, har alt længe baaret en dydig Kjærlighed til Lise; og den er endnu saa stærk og saa ædelmodig, at han under Dags Dato har skrevet hende til, og tiltrods for alt hvad der er skeet, tilbudet at ægte hende, og antage Dit Barn, som sit eget. Han var hos mig imorges, og betroede mig sit Forsæt, hvori jeg ærligt bestyrkede ham. »Saadan en smuk Pige, som Lise,« sagde han, »maatte man holde noget tilgode.« - »Hvorledes!« raabte jeg opbragt: »Er det Dig, Vilhelm, en Mand af Ære, der kan gjøre mig et saa afskyeligt Forslag? Saadan er Jeres Moral, I vise Verdensmænd! Den uskyldige Pige, der har opofret Alt for min Kjærlighed, skulde jeg kaste i Armene paa den Første den Bedste? En Anden skulde mit 23 Barn kalde Fader, skulde maaskee lide en haard Behandling, faae en slet Opdragelse?« - »Ak!« sagde Vilhelm, »disse Følelser er jo vel i sig selv gode og rigtige, men de ere her ikke paa deres Sted« - »Hvorfor?« udbrød jeg: »fordi Lise er en simpel Mands Datter, og har redelig ernæret sig ved at tjene? Ikke sandt? Derfor kan jeg handle grusomt og letsindigt imod hende? Det er smukke Grundsætninger!« - »Nei,« svarede han, »ikke derfor, men fordi hendes Dannelse, Opdragelse, Vaner, kort sagt, hendes hele Væsen ikke passer til Dig, derfor skal Du - ikke handle grusomt og letsindigt imod hende, thi hun kan blive lykkelig med en Mand, der i den Henseende er det Modsatte af Dig.« »I med Jeres Dannelse!« raabte jeg: »Et ædelt Væsen har mere Dannelse af Naturen, end alle Eders Kunster ere istand til at frembringe.« - »Ja,« svarede Vilhelm rolig: »jeg har vel baade læst og hørt, og jeg troer det og, at der gives Naturer, der ligesom opdrage sig selv, og forstaae sig paa Ting, man ikke begriber hvorfra de kjende; men af det Slags Folk er *Lise* vist ikke. Hun er smuk, jeg var selv lidt forlipt i hende; men Forstanden skulde hun ikke berøvet mig, ihvor det end var gaaet.« - Fornærmet paa min Lises Vegne, svarede jeg med Vrede: »Bedøm ikke en Person, hvis rene Væsen Du er alt for fordærvet til at fatte. Jeg haaber, tiltrods for al Eders Viisdom, at række Lise min Haand for Alteret.« - Vilhelm tog sin Hat, og svarede med den Holbergske Replique: »Du est en ung Mand, Frands!« - hvorpaa han forlod mig.